

OP ROET MET...

Jan Koning

Een avontuurlijk rondje door Schagen en omstreken.

OP ROET MET...

Jan Koning

1897 – 1989

Een avontuurlijk rondje door Schagen en omstreken.

Colofon

Eenmalige uitgave van deze catalogus.

Oplage: 1.000 stuks

Uitgave: november 2010

RESEARCH

Bert Jonker, Jan Kroon

TEKST

Hans Groen, Annelies Baars

ONTWERP EN LAY-OUT CATALOGUS

Studio Melkkoe, Schagen

www.studiomelkkoe.nl

FOTOGRAFIE

Studio Gerard Vlaar (Paul Schipper), Heerhugowaard

www.fotostudiogerardvlaar.nl

DRUK CATALOGUS

Drukkerij Schagen, Schagen

www.drukkerijschagen.nl

Jan Koning

Voorwoord

De plekjes die er niet meer zijn.....
Wat prachtig dat deze zijn vastgelegd.
Voor onszelf maar ook voor de volgende generaties.
Vastgelegd door Jan Koning, een kunstschilder uit Schagen.

Jan was een mens tussen de mensen met een
geweldige liefde voor het platteland en de natuur.
Dit is vaak te zien in zijn werk.
Het grootste deel van zijn leven heeft Jan in Schagen doorgebracht.
Ook zijn liefde voor Schagen is zichtbaar in zijn schilderijen.

Tijdens het organiseren van deze expositie hebben
wij vele warme herinneringen en prachtige verhalen gehoord.
Die willen we u niet onthouden en enkele kunt u lezen in deze catalogus.

Het was een voorrecht om deze expositie te organiseren.
Wij zijn veel dank verschuldigd aan diegenen die één of
meer schilderijen aan ons ter beschikking hebben gesteld.
We hopen dat Jan Koning in ons aller herinnering blijft als
een schilder die ons veel mooie werken heeft nagelaten.

Bert Jonker, Annelies Baars, Jan Kroon, Hans Groen

VEREENIGING
TOT BEVORDERING DER BOUWKUNST VOOR SCHAGEN EN OMSTREKEN.

TEEKENCURSUS.

EIND-DIPLOMA

uitgereikt aan den *Leerling* **Jan Koning - Schagen -**
Afdeeling **Schilderen**

SCHAGEN, den **1sten April 19.**

voor **PRIJS.**

Goeden Vitslag.

HET BESTUUR:

J. Gorter
W. Koppelaar
Voorzitter.

C. W. Deenck
92.
J. Koppelaar
J. Koning
Secretaris.

De Bouwkunst toont aan veel in vernooft te gewaand
Gelukkig is de grond, waarop haar tempel staat.

SLOTTORENS SCHAGEN, 1915 (50 x 40 cm)

Dit schilderij dateert uit 1915 en wordt tot de oudste werken van Jan Koning gerekend. Slot Schagen werd in 1445 gebouwd maar raakte in de 19e eeuw zo ernstig in verval dat de Gemeente in 1830 moest besluiten, het slot af te breken. Alleen de twee torens werden behouden. De Westtoren was in gebruik als gevangenis, in de Oosttoren woonde veldwachter Oudshoorn.

MEELMOLEN MENISWEG, 1920 (50 x 40 cm)

Dit is de meelmolen “de Ruiters” aan de Menisweg in Schagen, destijds een belangrijke toegangsweg vanuit het oosten. De gebouwen op de achtergrond werden gebouwd in 1895 en deden dienst als pakhuis voor de molenaar. Deze gebouwen bestaan nog steeds en zijn thans in gebruik als garage/wasstraat. Er ligt op de hoek Molenweg – Menisweg nog steeds een originele molensteen!

BOERDERIJ MET BLAUWE ZIJKANT, 1924 (30 x 24 cm) - Aquarel van boerderij aan de Lutjewallerweg. | 8

DE BLAUWE BRUG, 1930 (50 x 40 cm)

Prachtig schilderij van boerderij in Barsingerhorn met op de voorgrond de blauwe brug, gelegen op de hoek Herenweg - Mieldijk.

MUSEUM VREEBURG SCHAGEN, 1935 (60 x 40 cm)

Voor het museum ligt de brug over de Loetersloot, vroeger een belangrijke waterweg voor de aan- en afvoer van allerlei goederen. Hier lagen veel beurtschippers die een dienst op Alkmaar onderhielden. Bekende beurtschippers waren Bleeker, Hoogschagen, Speets en Beers.

Twee schilderijen cadeau gekregen!

Het zal ongeveer in 1964 zijn geweest dat ik met de West-Friese markt in de winkel op het Noord van ome Jan Koning mocht helpen met de verkoop. Daar zou ik dan wel een schilderijtje voor krijgen.

Dat heeft erg lang geduurd. Dat vertelde ik aan tante Trien, die zei toen: “och schat, ik geef je er wel één”, en dat gebeurde. Een schilderij van een straatje in Parijs waar ze zelf op staat volgens haar. Erg blij was ik ermee.

Tot mijn stomme verbazing kwam ome Jan een paar weken later met het schilderij met het witte paard.

Ik zei niets over dat andere schilderij. Dat mocht niet van tante Trien. “Het is goed hoor schat, laat het maar zo.”

Ome Jan en tante Trien waren vrienden van mijn ouders, vandaar dat ik ze oom en tante noemde. Ome Jan kwam bijna iedere dag koffie bij ons drinken.

Mar Pronk – de Graaf

‘t Is zoveel beter met lijst...

Mijn eerste contact met Jan Koning gaat terug naar 1969. Op de Dorpen in Schagen hadden wij een schildersbedrijf van Klaas Swierts overgenomen. We verkochten ook nog kunstschilderbenodigdheden en we verzorgden inlijstwerk. Vele regionale kunstschilders waren klant bij ons, zo ook Jan Koning.

Hij was een aparte verschijning. Lang grijs haar, bril en altijd gekleed in een groene knickerbocker met lange kousen. Hij bewoog zich fietsend (heel langzaam) door Schagen.

Ik heb veel doeken en verf aan Jan verkocht. Ook heb ik doeken voor hem ingelijst (“verkoopt veel beter met een lijstje erom, van der Plas ...”).

Hij had niet altijd geld en dan schreef ik het voor hem op. Zo kwam het ook wel eens voor dat hij met een doek zijn schuld betaalde en dat ik dat doek later verkocht. Altijd met een lijstje erom, verkoopt volgens Jan veel beter...

H. van der Plas

KOEIEN OP HET BUURTJE SCHAGERBRUG, 1940
(60 x 50 cm)

Lieflijk tafereel, boer Jan Sneekes is bezig de koeien te melken.

BOERDERIJ OP 'T NOORD, geen datum (53 x 40 cm)

U vindt dit pand aan 't Noord 152 in Schagen. Is nu in dienst als pakhuis van firma van Etten. Voorheen was het in gebruik als dubbel woonhuis van de families Wiersma en Appelman.

ZOON VAN KONING, 1944

(36 x 24 cm)

Op dit schilderij is Kees Koning,
zoon van schilder Jan, 12 jaar oud.
Hij woonde destijds aan de
Valkkogerdijk.

KERKJE VAN HARINGHUIZEN, 1950 (60 x 50 cm)

De kerk van Haringhuizen is hier geschilderd vanaf de achterkant. Het kerkje bestaat nog steeds. In vervlogen tijden werd het zowel door kerkgangers als door koeien gebruikt!

LAANSLOOT MET BRUG SCHAGEN, 1950 (40 x 30 cm)

De brug over de Laansloot heette in de volksmond “Brug der zuchten” vanwege de vaak moeizame gang naar het Belastingkantoor aan de Herenbosstraat. Het witte huis links is de oude pastorie, het huis in het midden werd bewoond door Jan Buisman, bekend Schagenaar en auteur van “Op klompen door Schagen”.

SLOTTOREN SCHAGEN (ZOMER), 1956 (50 x 40 cm)

SLOTTOREN SCHAGEN (WINTER), 1957 (50 x 40 cm)

SLOTTOREN SCHAGEN (ZOMER), 1956 (50 x 40 cm)

SLOTTOREN SCHAGEN (WINTER), 1957 (80 x 60 cm)

De slottorens waren en zijn een zeer geliefd object voor schilders en fotografen. Ook Jan Koning heeft de slottorens vaak geschilderd. Opvallend is, dat hij ze bijna altijd vanuit het zuiden heeft vastgelegd. We zien hier naast de bekende slottorens ook de Hervormde Kerk aan de Markt en het zogenaamde “Helderse Gat”. Voor de aanleg van de Torenstraat moest de woning van de familie Visser tussen “de Posthoorn” en het oude Gemeentehuis worden gesloopt. Dat gebeurde onder het bewind van wethouder Helder.

◀ **SCHIMMEL BIJ BOOM, 1962** (40 x 30 cm)

Geschilderd in opdracht. Zie ook de bijdrage van Mar Pronk-de Graaf op bladzijde 10.

DE ZESWIELEN ALKMAAR, 1954 (70 x 50 cm) ▶

U ziet hier de molens aan de Hoornse Vaart in Oudorp (Alkmaar) afgebeeld, bekend als “de Zeswielen”. De vrijheid van de schilder bracht hem er toe, ook in de achtergrond enkele molens te plaatsen, deze staan er in werkelijkheid niet.

DE ZESWIELEN ALKMAAR, 1954 (70 x 50 cm)

LAANSLOOT MET BRUG SCHAGEN, 1960 (40 x 30 cm)

Dit werk van Jan Koning lijkt veel op het schilderij op bladzijde 13 en 39. De schilder gunt ons tevens een blik op woningen aan de Dorpen, voorheen aangeduid als Terpen.

LANDLEVEN, 1963 (50 x 40 cm)

De schilder was verzot op de natuur, hij schilderde graag buiten. Het is niet precies bekend waar dit poldertaferel geschilderd is.

Jan Koning, een markante Schagenees

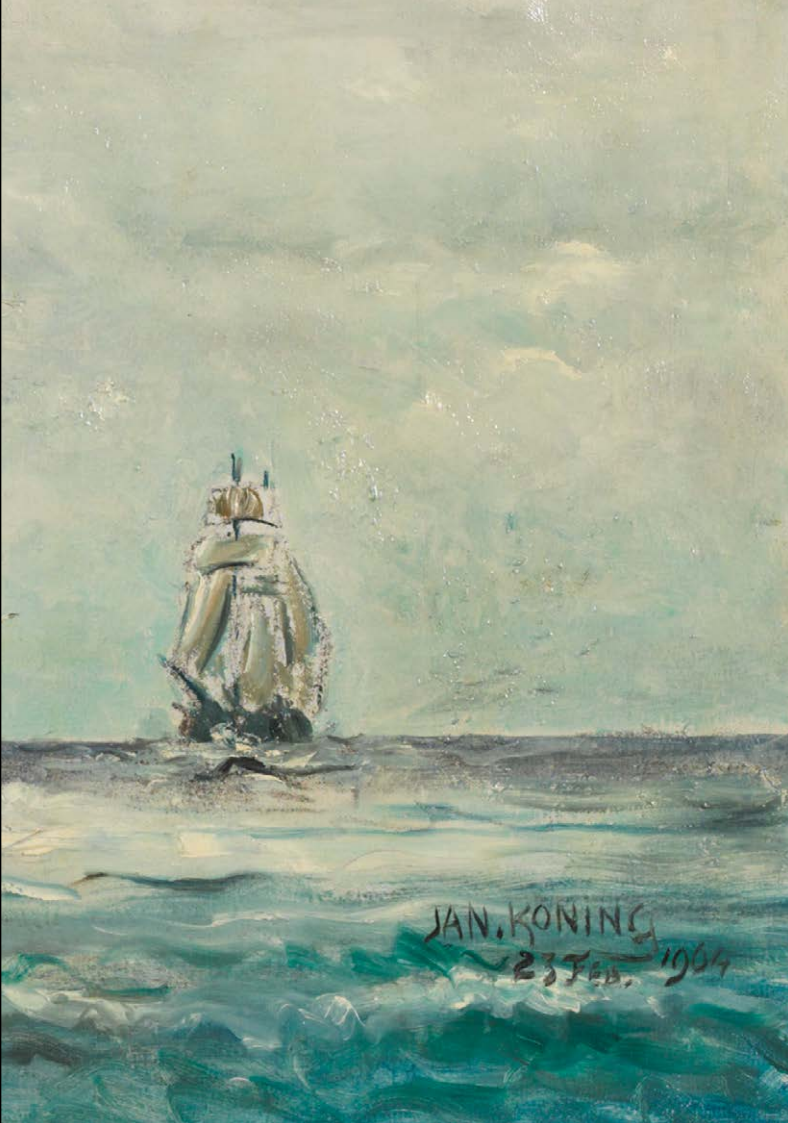
Jan Koning leerde ik kennen als buurman in de Willem van Beierenstraat. Wij kwamen daar wonen in december 1981 en maakten hem mee tot aan zijn dood. Hij fietste tot op hoge leeftijd en liep met zijn fiets altijd langs onze achtertuin. Een man van weinig woorden. Hij vertelde eens dat hij met mijn opa, Geert Joling, samen had gewerkt. Hij als huisschilder, mijn opa als metselaar. Op zijn bankje achter in de tuin zat hij regelmatig te dutten samen met hun siamese kat. Zijn vrouw, Trien Pie, was spraakzamer en bleef regelmatig bij ons hek staan om te genieten van onze kinderen of voor een praatje. Haar zwarte kleding had alles te maken met het verongelukken van haar dochtertje. Ze bleef rouwen. Op een dag schonk zij onze kinderen een eierdop van het kip-en-haan-servies. Wij sparen het nog steeds, met een knipoog naar Trien Pie.

Ik ben enkele malen in hun artistieke huis geweest. Zelfs moest ik een keer inbreken omdat zij zich hadden buitengesloten. Mijn eerste kennismaking met het werk van Jan Koning was aan het Noord.

Naast kapper Krapman had hij een etalage vol schilderijen. Daar stond ik regelmatig naar te kijken. In ons huis hangt nog altijd een schilderij van hem: de grote kerk aan de markt en de oostelijke slottoren. Jan Koning wàs een markante persoonlijkheid in Schagen en omgeving. Mijn volle waardering voor de initiatiefnemers van deze expositie.

Willem Joling

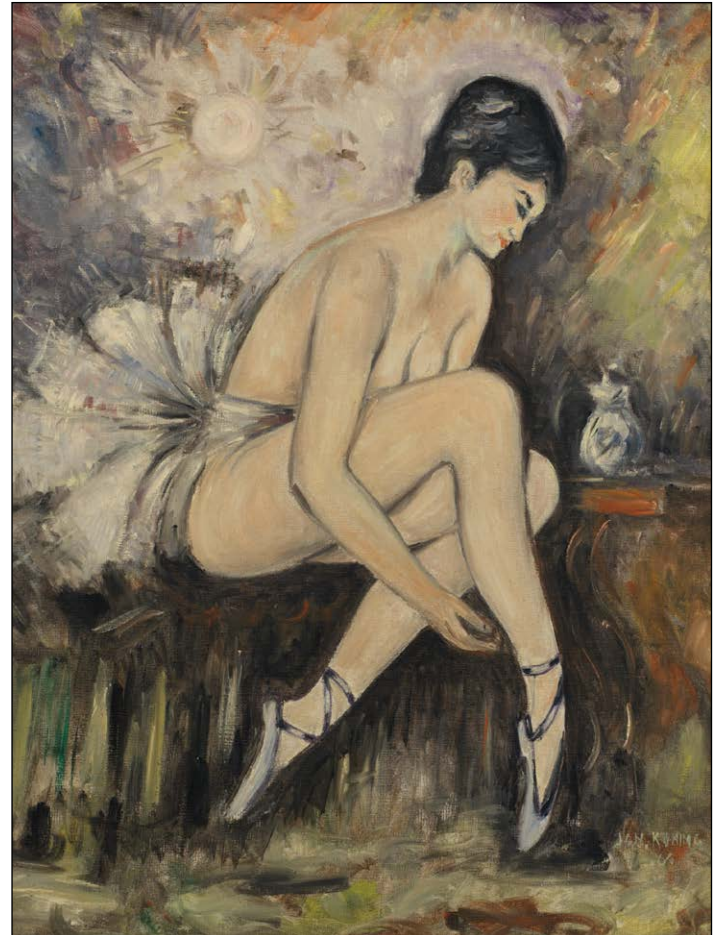
DRIEMASTER OP DE NOORDZEE, 1964

(80 x 40 cm)

In het uitgebreide oeuvre van Jan Koning neemt dit werk een aparte plaats in. Het is het enigst bekende schilderij van deze kunstenaar van een zeegezicht.

BALLERINA, 1964 (60 x 50 cm)

Prachtig schilderij met een groot gevoel voor details. Het was voor die tijd een zeer gewaagd werk wat goed paste in onze zoektocht naar (seksuele) vrijheid in de jaren zestig.

STRAATJE IN PARIJS, 1964 (50 x 40 cm)

Jan Koning en zijn geliefde Trien Pie gingen niet vaak op vakantie. Ze waren eigenlijk het liefst gewoon thuis. Daarom is dit schilderij van een straatje in Parijs een uniek werk. De vrouw in de rode jas op de voorgrond is zijn vrouw. Zie ook de bijdrage van Mar Pronk-de Graaf op bladzijde 10.

KERKJE IN CALLANTSOOG, 1966 (40 x 30 cm)

Er zijn veel werken van Jan Koning bekend over Callantsoog en dan met name van het kerkje daar. Deze Nederlands-Hervormde kerk werd gebouwd in de jaren 1580-1581. In de loop der jaren zijn er tijdens verbouwingen veel veranderingen aangebracht, de laatste na renovatie in de jaren zeventig van de vorige eeuw.

**PAARDEN OP HET STRAND VAN CALLANTSOOG,
1968 (80 x 60 cm)**

Hier herkennen we de natuurliefhebber weer in de schilder. Het werd geschilderd in opdracht van een inwonster uit Schagen voor haar dochters, die verzot op paarden waren.

DE WIEL IN SCHAGEN, 1968 (90 x 60 cm)

De Wiel is geschilderd vanaf de Valkkogerdijk. De huisjes stonden destijds aan Zeegebuurte. Nummer J-30 is thans bekend als Menisweg 10. Een deel van de Wiel was vroeger in gebruik als zwembad. Daartoe stonden er veel badhokjes aan de rand van de Wiel. Veel kinderen uit Schagen hebben er zwemles gehad van badmeester Klik. De kapberg met rood dak was destijds van Dirk Zeeman.

STILLEVEN MET BLOEMEN, 1969 (30 x 24 cm)

MUSEUM VREEBURG SCHAGEN, 1971 (60 x 40 cm)

Ook museum Vreeburg is vaak geschilderd, deze keer met paard en wagen op de voorgrond. De voerman op de bok is groenteboer Piet van Etten die zojuist een lading verse groenten heeft opgehaald. Het gebouw rechts heeft jarenlang dienst gedaan als “brandspuithuisje”. Het wordt tegenwoordig als onderdeel van het museum gebruikt als werkplaats van de hoefsmid op 10 donderdagen tijdens de Westfrieze Markt.

DRIE MOLENS, 1976 (26 x 21 cm)

Een prachtig winters tafereel met drie molens, waarschijnlijk aan de Schermerdijk in de Schermer.

NIEUWE LAAGZIJDEN/MOLENSTRAAT SCHAGEN, 1976 (45 x 35 cm)

We zien hier de winkel van juwelier Kroone. Let u vooral op de schrijfwijze “Krone” op de gevelklok. Deze klok is bewaard gebleven en staat nu bij de tennishal. Aan de linkerkant is het pand van aannemer Gielens zichtbaar. Aan de rechterkant is nog net een stukje van de gevel zichtbaar van het Don Boschhuis en van Maria Boorschap.

Een baret

Op mijn vijftiende werkte ik bij een kleermaker op het Noord. Alle dagen kwam ik langs het verfwinkeltje van Jan Koning. Er stond een groene schildersezal aan de ene kant in de etalage met een doek er op waar hij nog mee bezig was. Aan de andere kant een toonbankje en rekken verfblikken. Als je jong bent heb je niet zo goed door dat dit een bijzondere man was.

In zijn witte schildersoverall vol vlekken : de huisschilder en met een wijde kiel de kunstschilder. Een grote man met halflang loshangend haar. Hij droeg een kniebroek met kniekousen en hoge zwarte schoenen. Een mooi zwartfluwelen jasje, een strikdasje en om het compleet te maken: een baret. Ja, als kunstschilder draag je een baret! Een aimabele man die altijd vriendelijk uitleg gaf over kleuren. Daar wist hij veel van. Geweldig om nu veel werken van hem bijelkaar te zien. Jan Koning mag niet vergeten worden. Ik zou hem graag nog een keer tegenkomen!

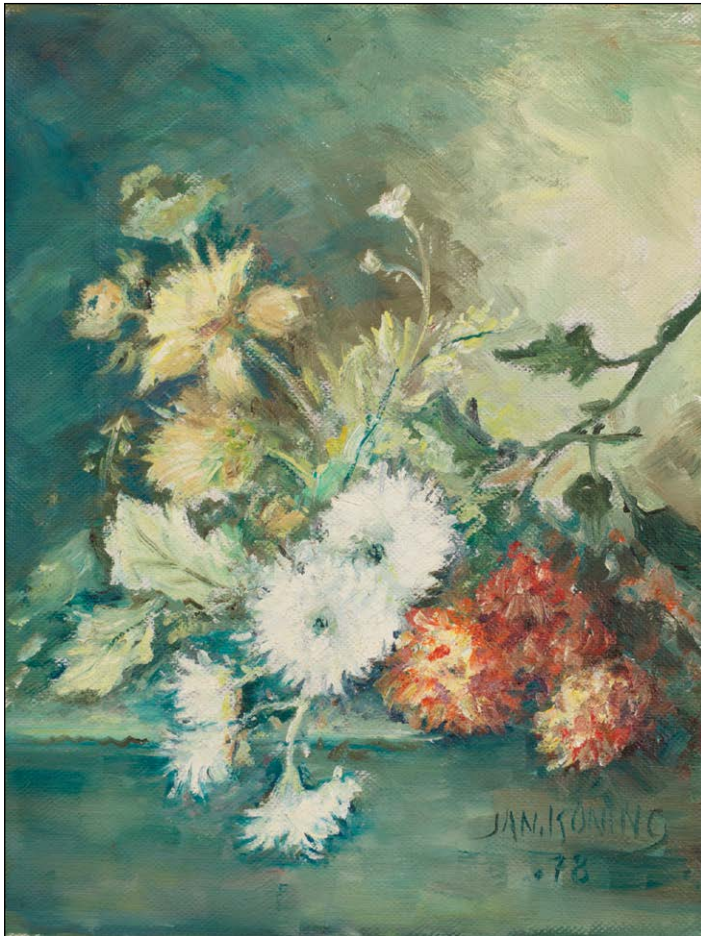
Guus Wardenaar

Twee meeuwen

Mijn eerste schilderijtje was een wintertafereltje dat ik met veel hulp bij Jan Koning heb geschilderd, vooral met de schaatsers en toeschouwers heeft Jan mij geholpen. Toen ik dacht: “Ziezo, nu is het klaar”, kwam Jan nog één keer langs. Hij zette er met een paar streken nog even twee meeuwen op, want zonder vogels vond Jan dat het “niet af was”.

Met de opgedane ervaring ben ik op mijn eigen manier verder gegaan: zomaar wat doen, niets moet en alles mag. Mijn inspiratie vond ik vooral bij de schilder Willem Haenraets.

Ans Jonker

STILLEVEN MET BLOEMEN, 1978 (24 x 18 cm)

DE KAKELEPOST IN SCHAGEN, 1978 (50 x 40 cm)

Ook de Kakelepost is een geliefd object voor menig fotograaf en kunstschilder, ook voor Jan Koning. Dit bruggetje gaf toegang tot de terp “Avendorp” waar we nu nog de prachtige boerderij van familie Limmen kunnen bewonderen. De brug was met reden zo hoog gemaakt om de vele beurtschippers van en naar Schagen vrije doortocht te verlenen.

BOERDERIJ DIJKZICHT, 1979 (50 x 40 cm)

Zeer mooi en gedetailleerd schilderij, gemaakt in opdracht van de bewoners. De boerderij staat in Schermeer, gemeente Oterleek.

WIEL DIJKSTAL, 1979 (60 x 50 cm)

Een wiel ontstond in vroeger tijden bij een doorbraak van de Westfriesedijk. Om het meertje werd een nieuwe weg aangelegd waardoor de dijk een zeer grillig verloop kreeg. Op het schilderij zien we opa Smit als jager op een koppeltje eenden bij Dijkstal (tussen Sint Maarten en Eenigenburg).

HUISJE IN KWADIJK, 1981 (50 x 40 cm)

Dit werk is in opdracht vervaardigd.

BOERDERIJ 'T VELDHUIS, 1986 (50 x 40 cm)
Prachtig schilderij, zeer gedetailleerd weergegeven.
Ook dit schilderij is in opdracht van de bewoners
gemaakt. De boerderij staat in de Zijpe.

SLOTTOREN & DE HERVORMDE KERK SCHAGEN,
geen datum (50 x 40 cm)
Dit schilderij geeft een unieke kijk op de Oostelijke
sloTToren en op de Nederlands Hervormde kerk aan de
Markt. Wat opvalt is de zeer brede slotgracht en het
ontbreken van een weg ernaast. Voor de kerk herkennen
we restaurant “de Posthoorn” van familie Peetoom met
links daarvan “Het oude Slot”.

Schilderen is het vastleggen van gekleurde waarnemingen.

Kleur hoort bij het leven. Maar ook al worden we er steeds door omringd, eigenlijk letten we er bijna nooit op, zó gewoon is het. We zijn ons bewust van kleur op een grauwe, grijze, bewolkte dag, of wanneer een frisse, heldere kleur opvalt in het vroege voorjaar. De wereld van de natuur is verzadigd van alle schakeringen van kleur. De kleuren van bloemen en dieren, van ogen, haar en huid spelen een belangrijke rol in de manier waarop we de wereld zien en interpreteren.

Vanuit de drie waarnemingen, licht, schaduw en kleur, construeerde de schilder Jan Koning de zichtbare, voor hem bijzondere wereld. Hij beoefende de schilderkunst, een kunst die op een plat vlak een zichtbare wereld kan produceren.

Als hij naar buiten ging om te schilderen, maakte hij grofweg een schets. Hij bedacht ter plekke hier wat blauw, daar wat roze, een veeg geel, wat groen. Schilderde gewoon hoe het op hem afkwam: zijn eigen visie op kleur en vorm, totdat het zijn eigen naïeve impressie was geworden.

Zijn gave bestond uit het zien van kleur in allerlei schakeringen, gedempt of levendig. Het effect van de juiste kleurkeuze geeft zoveel kracht, dat kleur in een bepaald licht bijna een substantie lijkt te worden. Door jarenlange ervaring wist Jan feilloos de onderlinge kleursterkte in balans te houden.

Drs. Ing. Hans van Kampen

GEZICHT OP CALLANTSOOG, geen datum
(24 x 18 cm)

Wederom een schilderijtje waarop de kerk van Callantsoog is afgebeeld. In het statige huis links woonde de burgemeester. Het werk is geschilderd vanaf het Zwanewater.

HUISJE OP DE HOEP SCHAGEN, geen datum
(40 x 30 cm)

Dit is het huisje van kolenboer Stuijt. Dit werd in tweeën bewoond, Jan Koning en zijn geliefde Trien Pie woonden in het achterdeel. Het zal de aanschouwer niet verwonderen dat Trien erg veel van zonnebloemen hield. Helaas bestaat het huisje niet meer.

SLOTTOREN & DE HERVORMDE KERK SCHAGEN, geen datum (38 x 25 cm)

GEZICHT OP CALLANTSOOG, geen datum
(50 x 40 cm)

Dit werk lijkt veel op het schilderij op bladzijde 35. De reden dat Jan Koning dit gebied zo veel op het doek heeft vastgelegd lag in het feit, dat hij veel werkte in Callantsoog.

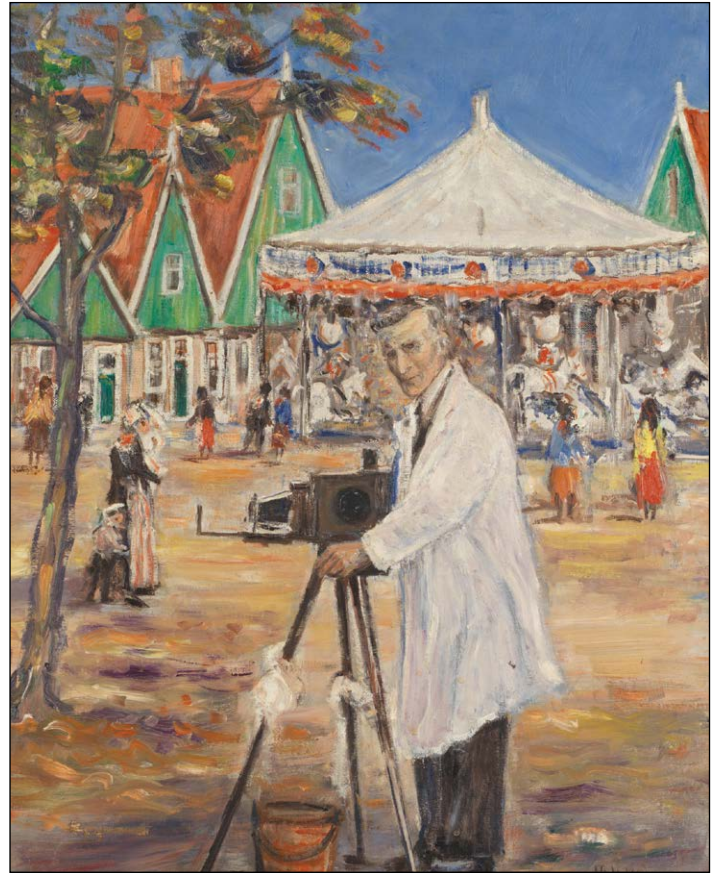

GEDEMPTE GRACHT SCHAGEN, geen datum
(30 x 24 cm)

Dit doek toont de Gedempte Gracht voordat die in 1875 gedempt werd. Omdat de fotografie in die jaren nog niet bestond gaan wij ervan uit, dat dit tafereel van ander werk is nageschilderd. De prachtige trapgevels bestaan helaas niet meer.

EENDEN VALKKOGER WIEL, geen datum (45 x 35 cm)

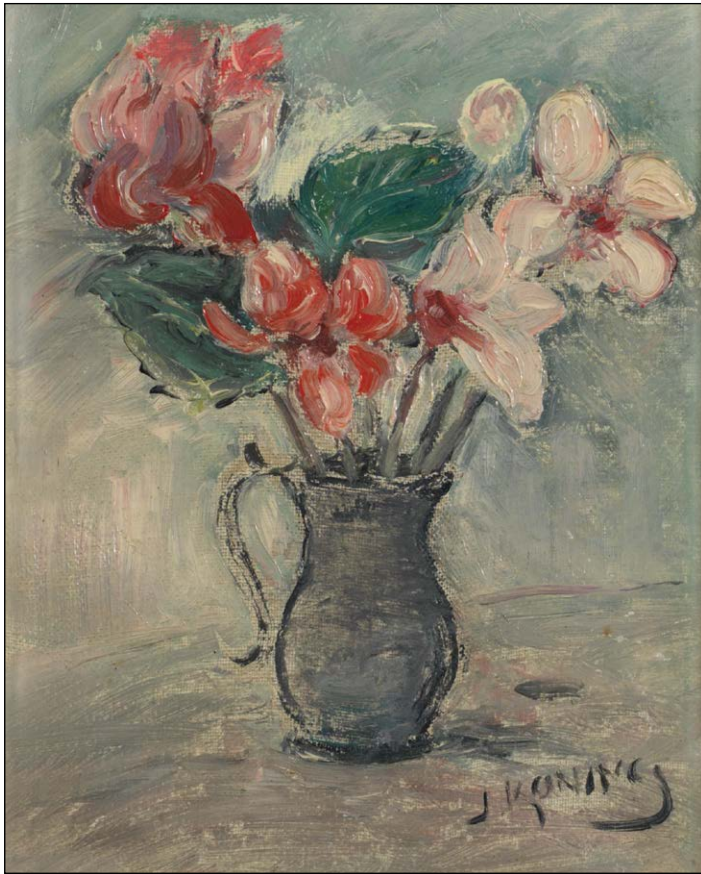

KERMIS IN VOLENDAM, geen datum (70 x 50 cm)

LAANSLOOT MET BRUG SCHAGEN, geen datum (27 x 20 cm)

Zie ook het schilderij op bladzijde 13 en 18. Alhoewel het witte gebouw links op het schilderij doet denken aan het vroegere postkantoor is het de oude pastorie. In de Laansloot lag beurtschipper Hoogland die een dienst onderhield op Amsterdam. Een deel van de Laansloot bestaat ook nu nog.

STILLEVEN MET BLOEMEN, geen datum (24 x 18 cm)

ZWARTE MADONNA, geen datum (80 x 60 cm)

KERK IN HARINGHUIZEN, geen datum (100 x 70 cm)

Het dorpje Haringhuizen is een geliefd object voor kunstschilders en fotografen. Ook Jan Koning heeft meerdere werken aan dit karakteristieke dorp gewijd. Zie ook de afbeelding op bladzijde 13.

BRUG NAAR DE NIEUWSTRAAT, geen datum
(40 x 30 cm)

Een zeer charmant schilderij waarop we Sien en Tinus Brantenaar hand-in-hand op de brug zien lopen. Zij kwamen uit een gezin met zeventien kinderen! Net over de brug zien we bakker Rus met handkar. Het uithangbord aan de gevel links was eveneens van Rus en hangt nu in museum Vreeburg. Later vestigde ijsboer Jacobs uit Den Helder zich in dit pand.

DE LEERLINGEN VAN

Jan Koning

- ◆ ANS JONKER
- ◆ JOSINA KROON
- ◆ KEES VOS

MOLEN IN WINTERS LANDSCHAP, *Ans Jonker*

STILLEVEN MET BLOEMEN, *Ans Jonker*

MEISJE TUSSEN DE VOGELS, *Ans Jonker*

HUISJE AAN ZEEGEBUURTE SCHAGEN, *Josina Kroon*

HERFSTTAFEREEL MET MOLEN, *Josina Kroon*

WINTERLANDSCHAP IN WEST-FRIESLAND, *Josina Kroon*

HUISJE IN DUINEN BIJ SCHOORL, *Kees Vos*

KAKELEPOST SCHAGEN, *Kees Vos*

Met dank aan:

Expositie Jan Koning is een niet-gesubsidieerd particulier initiatief en werd mede mogelijk gemaakt door de inbreng van

- Be de Groot (Spax)
- Studio Melkkoe, Schagen
- Drukkerij Schagen, Schagen
- Studio Gerard Vlaar (Paul Schipper), Heerhugowaard
- Lijstenmakerij Henk van der Plas, Schagen
- RHR Tentoonstellingsbouw, Purmerend
- de Jong & Roos, Schagen
- Wat bezielt Schagen?
- Marco Wind
- Kees Kuijper

Alle eigenaren van de getoonde schilderijen en iedereen die de catalogus heeft gekocht!

JAN KONING 1897 – 1989

Begonnen als huisschilder en in de loop der jaren getransformeerd tot kunstschilder met een grote betekenis voor Schagen. Een markante man met groot historisch besef en een grote liefde voor de natuur. Heeft bovendien veel leerlingen de liefde en de techniek voor het schilderen bijgebracht.

OP ROET MET...

Jan Koning

De catalogus is buiten de expositie ook verkrijgbaar bij:

Boekhandel Plukker
Gedempte Gracht 71-75
1741 GB Schagen

Telefoon 0224 – 21 29 41
info.plukker@libris.nl
www.boekhandelplukker.nl